

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119202968
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119202968.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: X.. H. A., S.. XX.XX.XXXX, M. P. XXX, XXX XX P., v spore o zaplatenie 1.628,47 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi nezaplatenú istinu 1.628,47 Eur, úrok 73,33 Eur, úrok z omeškania 0,85 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1.628,47 Eur odo dňa 18.01.2019 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 1,70 Eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcu zamieťa.

III. Žalobca má vo vzťahu k žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 89,76 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 12.02.2019 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu istinu vo výške 1.628,47 Eur, úrok 73,33 Eur, úrok z omeškania 0,85 Eur, úrok vo výške 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny od 18.01.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1.628,47 Eur od 18.01.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 73,33 Eur od 18.01.2019 do zaplatenia, poplatky za poistenie vo výške 1,70 Eur, ako aj trovy konania. Žalobu vo veci samej odôvodnil tým, že dňa 04.07.2016 uzatvoril so žalovanou Úverovú zmluvu číslo XXXXXX, na základe ktorej jej poskytol peňažné prostriedky vo výške 2.000 Eur, ktoré sa zaviazala splácať v mesačných splátkach. Z dôvodu porušenia povinnosti žalovanej, žalobca zosplatnil úver Listom zo dňa 17.01.2019 a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy.

2. Žalovaná sa k žalobe žalobcu písomne nevyjadrila, napriek skutočnosti, že žaloba spolu s prílohami jej bola doručená dňa 18.03.2019.

3. Súd vykonal dokazovanie žalobou zo dňa 07.02.2019, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere, Všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa 04.07.2016 bola medzi žalobcom a žalovanou podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXX - pôžička, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 2.000 Eur, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 34,59 Eur, v počte splátok 96, so začiatkom splatnosti prvej splátky 13.07.2016, termín konečnej splatnosti úveru bol 13.06.2024, priemerná RPMN predstavovala 15,19 %, RPMN 16,9 %. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli Všeobecné obchodné

podmienky spoločnosti Prima banka Slovensko, a.s. Výzvou zo dňa 14.11.2018 upozornil žalobca žalovanú, že je v omeškaní s úhradou splátky a vyzval ju na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 95,06 Eur v termíne do 19.11.2018.

5. Listom zo dňa 17.01.2019 žalobca zosplatnil úver k tomuto dátumu a vyzval žalovanú na zaplatenie dlhu vo výške 1.764,35 Eur s príslušenstvom.

6. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 12.06.2019 v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 10.06.2019, v ktorom súhlasil s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Na súdom nariadené pojednávanie sa neustanovila žalovaná, ktorá požiadala súd o odročenie pojednávania z dôvodu potreby právneho zastúpenia. Súd mailom zo dňa 11.06.2019 oznámil žalovanej, že jej žiadosť o odročenie nariadeného pojednávania neakceptuje, a to z dôvodu, že podľa jeho názoru od doručenia žaloby mala dostatočný časový priestor na voľbu právneho zástupcu v uvedenom spore. Táto skutočnosť nebola dôležitým dôvodom pre ktorý by mal súd pristúpiť k odročeniu pojednávania. Súd postupom podľa § 180 C.s.p. vec prejednal v neprítomnosti strán sporu.

7. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 04.07.2016 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;¹⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinност=06.07.2017>> tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinност=06.07.2017>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinност=06.07.2017>> Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinност=06.07.2017>> niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinност=06.07.2017>> a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinност=06.07.2017>> týkajúce sa poskytovania

týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>) a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred

lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>,

s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>> a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101?ucinnost=06.07.2017>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

8. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobcu je v časti dôvodným. Dňa 04.07.2016 bola medzi žalobcom a žalovanou podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2.000 Eur, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach v počte 96, vo výške 34,59 Eur, prvá splátka bola splatná dňom 13.07.2016 a konečná splatnosť úveru bola 13.06.2024, RPMN predstavovalo 16,9 %, priemerná RPMN 15,19 %.

9. Predžalobnou výzvou zo dňa 14.11.2018 vyzval žalobca žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na možnosť zosplatenia úveru. Vzhľadom na to, že žalovaná si svoju povinnosť titulom uzatvorenej zmluvy nesplnila, žalobca Listom zo dňa 17.01.2019 zosplatil úver a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy.

10. Žalobný návrh žalobcu súd považoval za dôvodný pokiaľ ide o požadovanú istinu vo výške 1.628,47 Eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru 2.000 Eur a úhradami, ktoré zaplatila žalovaná v prospech účtu žalobcu vo výške 371,53 Eur. Rovnako súd považoval žalobný návrh žalobcu za dôvodný v časti kapitalizovaných úrokov z úveru vo výške 73,33 Eur, ktoré predstavujú dohodnutý zmluvný úrok v zmysle Zmluvy o úvere, ktorý bola žalovaná povinná platiť v rámci anuitných splátok úveru do predčasného zosplatnenia úveru pri úrokovej sadzbe vo výške 13,9 % ročne. Súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania 0,85 Eur, keďže každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne, pričom tento úrok bol priamo dohodnutý v zmluve. Súd z dlžnej sumy istiny vo výške 1.628,47 Eur priznal žalobcovi ním požadovaný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, a to deň nasledujúci po zosplatnení úveru, keďže k zosplatneniu úveru došlo Listom žalobcu zo dňa 17.01.2019. Dôvodná bola žaloba žalobcu aj v časti požadovaných poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,70 Eur, ktoré predstavujú súčet omeškaných poplatkov za poistenie, ktoré sa popri anuitných splátkach úveru zaviazala žalovaná žalobcovi platiť mesačne a to podľa bodu 1.2 Zmluvy, vznikom poistenia vznikla žalovanej v zmysle čl. 8 Obchodných podmienok pre úvery občanom povinnosť platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver splatný spolu s príslušnou splátkou úveru.

11. Žalobný návrh žalobcu bol zamietnutý v časti, v ktorej požadoval priznanie zmluvného úroku z úveru vo výške 13,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 18.01.2019 do zaplatenia, t. j. požadoval zmluvné úroky od zosplatnenia úveru. V tejto časti súd považoval žalobný návrh žalobcu za nedôvodný a k tejto argumentácii uvádza súd nasledujúce:

12. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí

k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

(Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014)

13. Rovnako bol zamietnutý žalobný návrh žalobcu, ktorým požadoval priznanie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených kapitalizovaných zmluvných úrokov vo výške 73,33 Eur od 18.01.2019 do zaplatenia. Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku číslo konania 35 Odo 101/2002 zo dňa 24. marca 2004, vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou uviedol, že podľa štandardného výkladu podávaného súdnou praxou, definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku zaniká aj akcesorický záväzok úrokový. Pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že včas nesplatí úroky z istiny sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov), potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Podľa záveru Najvyššieho súdu Českej republiky, teda záver založený na úvahe, podľa ktorej zákon, (Obchodný zákonník, v spojení s Občianskym zákonníkom), priznávajú veriteľovi bez ďalšieho aj právo úročiť zákonné príslušenstvo pohľadávky, (žiadať úroky z omeškania z dojednaných úrokov) je preto nesprávny. Z tohto dôvodu súd žalobu žalobcu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

14. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 2 C.s.p. Žalobca v žalobnom petite žiadal priznať istinu 1.628,47 Eur, úrok 73,33 Eur, úrok z omeškania 0,85 Eur, 13,90% úrok z istiny 1.628,47 Eur od 18.01.2019 do zaplatenia, ktorý ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavuje 90,54 Eur, úrok z omeškania 5% ročne z nezaplatených úrokov od 18.01.2019 do zaplatenia, ktoré ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavujú 1,46 Eur, poplatok za poistenie 1,70 Eur spolu 1.796,35 Eur. Úspešný bol v časti 1.704,35 Eur (1.628,47+73,33+0,85+1,70). Úspech žalobcu predstavoval 94,88%, jeho neúspech 5,12%. Z tohto dôvodu mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania ako rozdiel medzi pomerom jeho úspechu a neúspechu vo výške 89,76%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 C.s.p. po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.